

BØRNELIV
OMSORG, MAD OG
SKOLE I BURUNDI

UNGDOMSLEDERE
REBECCA OG LOUISE
PÅ EN MISSION

TIMOTHY
LEDELSE AF KIRKE
OG SAMFUND

AMAKURU

Hanne Skovgaard Mortensen sidder sammen med projektleder Julien Nsengiyumva i en af de mange kirker i Burundi, som dagligt hjælper og løfter 860 børns liv i BaptistKirkens projekt OVC, Orphans and Vulnerable Children.

Bedre børneliv

Er det lykkedes at løfte 860 udsatte børn ud af fattigdom og ind i skolerne? Det har Hanne Skovgaard været i Burundi for at evaluere.

BaptistKirkens projekt OVC, Orphans and Vulnerable Children, har igennem de sidste 3 år støttet 860 børn med skolegang, og børnenes familier og landsbyer med indkomstska-bende og livsforbedrende tiltag.

Støtten til skolegang og sundhed betaler blandt andet skoleuniform, bøger og sundhedsforsikring.

Kaninhold og geder giver indkomst og bedre ernæring. Spare-låne-grupper skaber andelsbevægelser. Og legegrupper og omsorgsgrupper løfter børnenes trivsel og udvikling.

Alt sammen ud fra kirkerne som fællesskab og forandringsagent.

Billedcollage: Bedre børneliv

I evalueringen af børneprojekt OVC, Orphans and Vulnerable Children, besøgte Hanne Skovgaard Mortensen kirker og andelsbevægelser i det nordlige Burundi. BaptistKirken arbejder på at ansøge DMR-U om en ny fase, hvor projektet på baggrund af erfaringerne og evalueringen kan gennemføres i andre dele af landet. Denne billedcollage giver et lille indblik i de mange mennesker, som dagligt arbejder og samarbejder for bedre børneliv i Burundi.

Repræsentant fra den lokale kommune

Hanne og en enke og mor i projektet hilser på hinanden

Kaninhold giver bedre ernæring og indkomst

OVC enke og mor

OVC forældreløs dreng

OVC børn i skolen

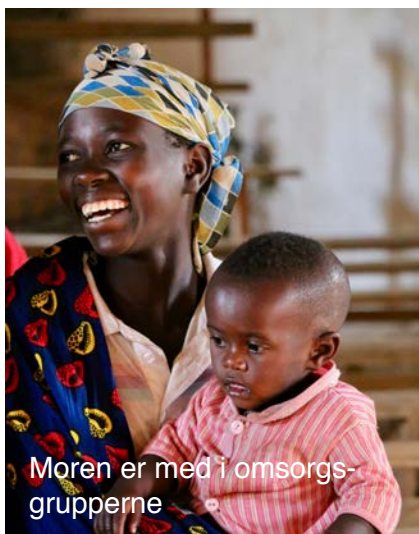
Regional præst Leonidas

Hanne stiller spørgsmål til børnenes liv

OVC børn i kirken til evalueringsmøde

Moren er med i omsorgsgrupperne

OVC møde med evaluering

Moren er med i omsorgsgrupperne

Hanne, projektleder Julien og hele evalueringsholdet bliver nysgerrigt og forventningsfyldt budt velkommen i kirken i Mutarure.

Ungdomsledere på en mission

Foto: Rebecca Krabbe-Sørensen (th) og Louise Hentze Jørgensen har i et halvt år boet i Rwanda og arbejdet sammen med de to rwandiske ungdomsledere Noheri (tv) og Amira om undervisning og hjælp til unge enlige mødre.

De to ungdomsledere Rebecca Krabbe-Sørensen og Louise Hentze Jørgensen kom i april tilbage til Danmark efter et halvt år i Rwanda, hvor de bl.a. har arbejdet med YEGO-teamets Turikumwe-projekt (et samarbejde mellem Baptisternes Børne- og Ungdomsforbund, BBU og Spejderkorpset).

Projektet Turikumwe hjælper unge enlige mødre i Rwanda med støtte og træning.

Turikumwe betyder 'vi er sammen' på kinyarwanda og projektet er støttet af Dansk Ungdoms Fællesråd, styret fra dansk side af YEGO-temaet og er et samarbejde med de unge i Baptistkirken i Rwanda.

Rebecca og Louise har virkelig stået sammen med de enlige unge mødre på deres mange og lange rejser rundt i hele landet, hvor de ud fra kirkerne har afholdt utallige seminarer med undervisning for hundredvis af mødre.

"Vi er blevet budt hjertelig velkommen i alle kirker og præsterne har taget utrolig godt imod vores workshops. De har udtrykt dyb forståelse overfor, hvorfor det også som kristen er vigtigt at få viden om pubertet, sex,

FAKTA OM UNGDOMSLEDERE

En ungdomsleder er en ung frivillig, der med støtte fra organisationen DUF uddannes og udveksles til ligeværdigt udviklingsarbejde og partnerskab i et udviklingsland.

Baptisternes Børne- og Ungdomsforbund, BBU, og Spejderkorpset har igennem flere år haft et ungdomslederprogram med udveksling af unge baptister fra Danmark og Rwanda. Arbejdet er styret fra dansk side af YEGO-temaet (yego betyder "ja" på kinyarwanda).

prævention og retten til at sige NEJ," fortæller Louise Hentze Jørgensen.

De enlige mødre har traditionelt set har været stærkt stigmatiseret og udskammet, men tabuerne om sex og samliv og synet på de enlige unge mødre er langsomt ved at ændre sig.

**"Det rystede mig virkelig
at høre denne barske
virkelighed og se denne
sandhed i øjnene."**

"I forgårs spurgte en af de enlige mødre mig: "Hvorfor er du ikke kommet før og har lært os dette, så var jeg ikke endt som enlig mor?". Dette spørgsmål kom i forbindelse med vores workshop om reproduktiv sundhed. Det rystede mig virkelig at høre denne barske virkelighed og se denne sandhed i øjnene," fortæller Rebecca Krabbe-Sørensen og uddyber:

"Alle burde have ret til at lære, hvordan deres krop fungerer og udvikler sig, samt hvordan man beskytter sig mod graviditet. På den anden side, så tydeliggør det, hvor vigtigt det er, at vi kommer ud i kirkerne og lærer de enlige mødre, de frivillige og kirkens unge om netop dette emne."

Louise og Rebecca på en af deres mange workshops om blandt andet sex, sundhed og sammenhold. Begge er efter hjemkomst til Danmark fortsat involveret i BBU og YEGOs arbejde.

Under ungdomsledernes besøg i kirkerne har de også evalueret på de udfordringer, som de enlige mødre og de frivillige støder på, når de skal udleve den lærte viden i dagligdagen. Her er fattigdom og arbejdsløshed de største udfordringer, der sætter en stopper for deres personlige udvikling. Udfordringer med at få de mest basale behov opfyldt. De unge mødre kæmper med at få mad, kunne betale sygeforsikring til deres børn og betale børnenes skoleuniform, så de kan komme i skole.

"At opleve deres store tro på og håb om en lysere fremtid, på trods af deres kritiske livssituation, er til stor inspiration. Selvom alt kunne syntes sort for dem, fortæller de os stolt om deres vision om blandt andet at opstarte en kyllingefarm i fællesskab, der kan være med til at sikre dem og deres børns fremtid. Gennem deres låne- og sparegrupper, hvor de hver især bidrager, håber de på at få sparet nok penge sammen til at gøre denne drøm til virkelighed," siger Louise Hentze Jørgensen.

I de sidste uger af deres ophold var Rebecca og Louise først rejseguider for et stort hold elever fra Efterskolen Alterna, som rejste to uger rundt i Rwanda, og var derefter på en afslutningstur i Butare i Rwanda og Rubura i Burundi, hvor de besøgte nogle af Baptistkirkens øvrige projekter.

Projektet Turikumwe hjælper unge enlige mødre i Rwanda med støtte og træning. Turikumwe betyder 'vi er sammen' på kinyarwanda og projektet er støttet af Dansk Ungdoms Fællesråd, styret fra dansk side af YEGO-temaet og er et samarbejde med de unge i Baptistkirken i Rwanda.

Verdens lykke

I mange år har Danmark ifølge FNs opgørelser været verdens lykkeligste land, mens Burundi har været verdens mest ulykkelige land.

I den senest opgørelse er Burundi rykket op, mens Rwanda er rykket ned. Begge lande befinder sig stadig blandt verdens absolut mest fattige og ulykkeligste lande.

I FNs "World Happiness Report" for 2019 er Burundi hoppet ni pladser op, mens Rwanda er faldet og nu indtager pladsen som verdens 5. lykkeligste land.

I top ligger Finland som nr. et og Danmark som nr. to. De nordiske lande er i det hele taget velsignet med næsten ubegribeligt lykkelige liv sammenlignet med mennesker i store dele af verden: 1. Finland, 2. Danmark, 3.

Norge, 4. Island, 5. Holland, 6. Schweiz, 7. Sverige.

Lykken måles på seks nøglevariabler, der understøtter trivsel: indkomst, frihed, tillid, sund levetid, social støtte og generøsitet.

STØT ARBEJDET

Du kan støtte Baptistkirkens arbejde på Mobilepay nummer 22 99 64 83 eller konto 3201 - 10042879. På forhånd tak!

Burundis demokrati

I Burundi behøver det regerende parti ikke sætte valgplakater op, når der bliver præsidentvalg næste år.

Partimonumenter skyder op alle vegne og står nu efterhånden i enhver bydel, flække, større vejkruds eller landsby i Burundi.

På billedet er et lille galleri af nogle af de mange hundrede magtmonumenter for det regeringsregende parti CNDD-FDD.

Ifølge flere internationalt anerkendte organisationer står det skrøbelige demokrati i Burundi overfor nogle afgørende år og valg.

Freedom House giver Burundis demokrati 14 point ud af 100, fordi frihed og politiske og borgerlige rettigheder har trange kår.

I september 2018 offentliggjorde FNs Menneskerettighedsråd (UNHRC) en rapport om Burundi, som påtaler udbredte menneskerettighedskrænkelser begået af statslige og statsorienterede aktører mod modstandere af regimet.

BaptistKirken arbejder ufortrødent videre i Burundi på trods af de svære vilkår og samarbejder med alle parter i Burundi om en positiv udvikling for det smukke land.

Ny ledelse i Burundi

Baptistkirken i Burundi, UEBB, har en ungdomsorganisation, som har fået ny ledelse.

Den nye præsident for ungdomsorganisationen, Willy Fred står på billedet sammen med BaptistKirkens udsendte Hanne og Françoise fra UEBBs ledelse.

Willy Fred er fra Karonge Baptist Church i byen Bubanza og han er meget engageret i kirkens dialog med, arbejde for og mission overfor landets stigende antal muslimer.

Burundi har haft en eksplosiv befolkningsvækst og ud af det lille lands befolkning på 12 millioner er halvdelen børn og unge under 15 år. Kirken og samfundet har derfor en stor opgave i at opdrage, uddanne og engagerede de unge i kirke- og samfundslivet.

Ungdomsorganisationens nye nationale ledelse er:

1. Præsident: KAMANZI Willy Fred, fra Karonge Baptist Church, i byen Bubanza.
2. Vice-præsident: NIYONZIMA Bernard, fra Kinama Baptist Church.
3. Sekretær: NTAJIRUTIMANA Claire
4. Kasserer: BIGIRINDAVYI Adrien
5. Rådgiver: UWIMANA Jean Claude

Morten i Afrika

Missionssekretær Morten Kofoed besøgte Rwanda og Burundi to gange om året. På Mortens seneste besøg blev BaptistKirkens landbrugsprojekter tilset.

Morten besøgte også projektet "Let the Little Children Come to Me" for at drøfte de fremtidige planer.

I Burundi deltog Morten og Jonas Norgaard Mortensen i et stort ledelsesmøde med menighederne.

Størst indtryk på turen gjorde nok et besøg i det projekt, der forebygger vold i hjemmene og som afvikles sammen med Dutabarane, BaptistKirkens anden partner i Burundi. Kort fortalt går projektet ud på at give familierne nye værktøjer til et forbedret og ligeværdigt samliv.

En række vidnesbyrd fra ægtepar, der gennem undervisning i kirken havde fået fornyet og forbedret deres relationer, var intet mindre end hjertegribende. En mand berettede om, hvordan han havde måtte bede sin kone om tilgivelse for at have behandlet hende dårligt, uværdigt og respektløst.

Afslutningsvist fik Morten tid til mere formelle møder med partnerne og endnu et besøg i et af vores landbrugsprojekter, som vi for tiden har hele tre af i Burundi.

Lars Midtgaard, præst i Bethelkirken i Aalborg, og Klaus Munch, brænder for at udruste og uddanne stærke ledere af kirke- og samfundslivet i Rwanda. Uddannelsesprogrammet Timothy uddanner teams af af præster, ledere af menighedsråd, ungdomsledere og ledere af kvinderne. Disse teams får undervejs hjælp af en projektleder, så de imellem seminarerne får omsat den ny læring i praksis.

Timothy

Kirken og samfundet har brug for gode ledere og god ledelse. Derfor tager Lars og Klaus hvert år til Rwanda for at uddanne ledere i træningsprogrammet Timothy.

"Vi håber, at vi kan være med til at spille bare en lille rolle i at styrke kirkerne i Rwanda og træne og udruste flere og bedre ledere," siger Lars Midtgaard, præst i Bethelkirken i Aalborg, som i både november 2018 og februar 2019 var i Rwanda sammen med Klaus Munch, hvor de sammen med den lokale projektleder Nathan Ndyamiyemshi underviste i ledelse af både kirker, fællesskaber og samfund.

"Timothy er et undervisningsforløb for ledere i Rwanda, hvor vi har mulighed for at være sammen med 100 ledere fra omkring 20 forskellige kirker. Formålet er at udruste dem til at blive gode ledere for kirke- og samfundslivet i Rwanda," fortæller Klaus Munch.

Træningsprogrammet hedder Timothy, fordi det tager udgangspunkt i den relation, der var mellem Timotheus og apostlen Paulus, hvor Paulus siger, at det jeg har lært dig, det skal du gå ud og give videre til nogle andre.

Uddannelsesforløbet, der kører frem til 2021, er støttet af Dansk Missionsråds udviklingsafdeling og er et samarbejde mellem Baptistkirken i Danmark og Rwanda (AEBR) og Bethelkirken i Aalborg.

Nogle af de 100 ledere arbejder sammen i uddannelsesprogrammet Timothy i Rwanda.